

Predsednik Carter želi ustanovitev posebne mednarodne mornarice!

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Jimmy Carter je pozval vse ameriške zaveznike in države, s katerimi ima ZDA prijateljske odnose, naj se udeležijo posebne konference, na kateri bi obravnavali probleme, ki so nastali zaradi vloge, ki so nastali in Iranom na področju uvoza in prevažanja nafte iz držav Srednjega vzhoda.

Carter noče, da bi nastala brezglava panika med državami na Zahodu, ki so prizadele zaradi ustavitve izvoza nafte iz Iraka in Iranu. Najbolje bi bilo, trdi predsednik, ako bi se predstavniki teh držav sestali v Washingtonu in našli enotno, vsem sprejemljivo rešitev.

Največja skrb sedaj je varnost plovbe skozi ožino Hormuz. Zahodni vojaški strokovnjaki so mnenja, da Iran ni zmožen zapreti to ožino, lahko pa ovira plovbo. Popolno zaprtje ožine bi pomenilo katastrofo za gospodarstvo Zahodnih držav. O tem soglasje vsi zahodni državniki in gospodarstveniki.

Po vesteh, ki prihajajo iz Bele hiše, je predsednik Carter pripravljen predlagati ustanovitev posebne mednarodne mornarice, namen katere bi bil varovati varnost plovbe skozi ožino Hormuz. Za Carterjevo pobudo zaenkrat ni večjega zanimanja, Japonska in Zahodna Nemčija sta že izjavili, da ne bi mogli sodelovati v taki mornarici zaradi svojih mednarodnih obveznosti.

Na nekem volivnem nastopu je republikanski predsedniški kandidat Ronald Reagan trdil, da nosi Carter odgovornost za izbruh iraško-iranske vojne, ker je bila Carterjeva politika na Srednjem vzhodu napačna.

Zastoj v prodaji avtomobilov v ZDA se celo poglobil!

DETROIT, Mich. — V dneh od 11. do 20. septembra so ameriški izdelovalci avtomobilov prodali 89.000 manj svojih izdelkov kakor lani ob istem času. To pomeni, da je prodaja avtomobilov v tem kratkem obdobju padla za 39 odstotkov.

Najbolj prizadet je bil Chrysler Corp., ki je prodal kar za 59 odstotkov manj avtomobilov kakor lani ob istem času, Ford je prodal 39, General Motors pa 36,3 odstotka manj avtomobilov.

Najbolj veseli so bili pri Volkswagnu. Ta firma izdeluje namreč svoja vozila v tovarni v Pennsylvaniji. Predstavniki Volkswagna so poročali, da so v dneh od 11. do 20. septembra prodali kar 28 odstotkov več svojih izdelkov kakor lani ob istem času.

Četrta največja ameriški izdelovalec avtomobilov American Motors je pa sporočil, da je dosegel novo pogodbo s francosko avtomobilsko družbo Renault, na podlagi katere bo Renault investirala 200 milijonov dolarjev v American Motors.

NOV GROB

Edward L. Pucel

(v mlajših letih)

Na posledicah srčne kapi je v Deaconess bolnišnici umrl 73 let stari Edward L. Pucel, mož Elizabeth R., oče Lorette Ann Szczepinski in Rite Therese Mlakar, predsednik Pucel Enterprises, Inc., firme, ki jo je ustanovil pred 31 leti. V svojih mladih letih je pokojni bival v okolici E. 43 St. in Superior Ave., od leta 1937 do 1945 pa je bil mestni odbornik 10. varde. Kandidiral je za mesto župana Clevelanda na primarnih volitvah demokratske stranke leta 1947, a ni zmagal. Pogreb bo iz Busch pogrebnega zavoda na 4334 Pearl Rd. danes dopoldne ob 9., v cerkev sv. Lea na 4940 Broadview Rd. ob 9.30.

Policija v Muenchenu izpustila neonacistične na svobodo!

BONN, Zah. Nem. — Na odredbo državnega tožilstva je policija izpustila na svobodo vseh 6 pripadnikov neonacistične skupine, aretiranih po atentatu na Oktoberfestu v Muenchenu.

V tem atentatu je umrlo 12 oseb, 215 jih je pa ranjenih, med temi jih je 10, ki so še vedno v kritičnem zdravstvenem stanju.

Preiskovalci so bili prepričani, da nosijo odgovornost za atentat neonacisti, ker je

Preds. Chun Doo-hwan predlagal novo ustavo za Južno Korejo

SEOUL, Juž. Kor. — Južnokorejski samodržec Chun Doo-hwan je predlagal novo ustavo za to državo, ki bi nadomestila tisto, ki jo je napisal pred 8 leti Park Chung-hee. Predsednik Park je postal žrtev atentatorja lani.

Dne 22. oktobra bodo posebne volitve v Južni Koreji, na katerih bodo imeli državljani pravico glasovati za novo ustavo ali proti njej. Druge izbire ne bo. Ako bo ustava sprejeta, je dejal predsednik Chun, bodo nove predsedniške in parlamentarne volitve prihodnje leto.

Nova ustava predvideva 7-letno mandatno dobo za predsednika države. Predsednik ne bo mogel biti izvoljen ponovno. Prebivalci Južne Koreje bodo glasovali najprej za tkzv. predsedniške delegate, nato se bodo le-ti zbrali in izvolili novega predsednika.

Poznavalci južnokorejskih političnih razmer pričakujejo, da bo ustava potrjena na posebnih volitvah in da bo sedanjí predsednik Chun edini resni predsedniški kandidat na prihodnjih predsedniških volitvah.

Chunova vlada močno preganja vse oporečnike, ki nasprotujejo vojaški nadvladi v državi. Chun sam je bil general kopenske vojske do maja letos, ko se je upokojil in postal predsednik države.

bil med žrtvami tudi 21-letni Gundolf Koehler. Koehler je menda sam nastavljal peklenjski stroj v smetnjak. Eksplozija je nastala, preden se je mogel Koehler umakniti.

Preiskava ni mogla navezati nobenih stikov med Koehlerjem in drugimi neonacisti, brez dokazov pa ni bilo mogoče zadržati le-teh v priporu.

Zadnje vesti

• Washington, D.C. — Carterjeva administracija je poslala Saudski Arabiji 4 letala, na katerih so posebne radarske naprave. S temi napravami bodo mogli zasledovati plete tujih vojaških in drugih letal, posebno v zvezi z vojno med Iranom in Irakom.

• New York, N.Y. — Zunanji minister Sirije je govoril na zasedanju generalne skupščine Združenih narodov in zahteval izključitev Izraela iz ZN. Predsednik Carter je že rekel, da bi bila izključitev Izraela nesprejemljiva za ZDA.

• Washington, D.C. — Po podatkih, ki jih je zbral poseben odbor zvezne vlade, bo v ZDA v letu 1990 kar 70.000 več zdravnikov, kot jih bodo potrebovali v takratnih razmerah.

Zaradi štrajka članov orkestra Metropolitan opere ukinili sezono

NEW YORK, N.Y. — Vodstvo svetovno znane Metropolitan opere se je odločilo za ukinitve letošnje sezone zaradi štrajka članov orkestra te organizacije. Predstavniki Opere in Ameriške federacije glasbenikov niso mogli najti skupnega jezika glede nove delovne pogodbe.

Bistvo spora je zahteva unijskega, naj član orkestra ne nastopa več kot štirikrat na teden med sezono. Doslje so nastopali petkrat na teden, pred leti pa celo 7-krat tedensko.

Stališče Opere je, da bi bili stroški previsoki, ako bi ugodila zahtevi unijske.

Možnosti za dosego nove delovne pogodbe so sedaj pičle, trdi predstavnik Opere. Vodilni pevci in pevke bodo namreč kmalu začeli sprejemati druge ponudbe za letošnjo sezono.

Cerkev v Sloveniji v letih 1945-1953

zaplenu po katoliških tiskarnah in založbah vse verske in vzgojne knjige, nato pa še tiskarne in založbe same.

Do leta 1953 so izšle le tri knjige: Sveto pismo nove zaveze, Pastoralna psihologija in molitvenik Bog s teboj. Mohorjeva družba v Celju je smela izdajati le knjige z "nevtralnimi" vsebino. Nekaj časa sta izhajala v Mariboru Verski list, v Ljubljani pa Oznaničilo; leta 1952 je bilo izhajanje ustavljeno.

Ponatisa katekizma za ljudske šole oblasti niso dovolile. Ko je Rim podaril škofu Vovku 10.000 katekizmov, je ljubljanska vlada skoraj vsvo pošiljko zasegla (čeprav je zvezna vlada dala dovoljenje za uvoz), škofu Vovku pa uprizorila proces in ga kaznovala z denarno globo.

Istčasno se je razplamtela protiverska propaganda po tisku in radiu; napadali in smešili so duhovnike, na dolgo poročali o procesih proti duhovnikom in širili marksiškem po šolskih knjigah.

V verskih in katoliških organizacijah je bilo pred vojno nad 200.000 vernih Slovencev in Slovenk. Novi režim

je te organizacije takoj po prevzemu oblasti vse do zadnje zatrl.

Opisani položaj Cerkve v novi Jugoslaviji so jugoslovanski škofje opisali v spomenici 1952 takole: "Predvsem ugotavljajo katoliški škofje, da v Jugoslaviji ni prave verske svobode. Svoboda vesti in svobodno opravljanje bogoslužja, o katerih govori jugoslovanska ustava v čl. 25, je praktično omejeno na delno svobodo bogoslužja." Ta "svoboda" bogoslužja npr. ne ovira, da ne bi "OZNA ugotavljala, kdo hodi v cerkev. Obiskovalci cerkve so nato trdi zapostavljeni (pred 1951 pri razdeljevanju živilskih kart, nato pri iskanju služb). Vojakom in katerimkoli nosilec uniform je kljub temu najstrožje prepovedano hoditi v cerkev. Obstaja pa svoboda preprečevanja in zasramovanja bogoslužja in njegovih služabnikov, ki sega prav v notranjščino cerkva. Vse bogoslužne slovesnosti zunaj cerkve so kljub temu prepovedane. Kljub temu je prepovedano bolnikom v bolnicah, jetnikom in predvsem na

IRAK ZA POGAJANJA Z IRANOM; V TEHERANU NI ZANIMANJA ZA PREMIRJE

BAGDAD, Irak; TEHERAN, Iran. — Iraški samodržec, predsednik Saddam Husein je govoril svojemu ljudstvu po televiziji in rekel, da je Irak pripravljen sprejeti premirje z Iranom in se udeležiti posrednih ali neposrednih pogajanj z iransko vlado.

"Naša vojska je dosegla vse svoje cilje," je trdil Husein. Iran mora že vnaprej sprejeti nekatere predpogoje, je dejal, med katerimi je zahteva, da mora ostati sporno območje Sat el-Arab, ob obali Perzijskega zaliva, del Iraka. Trije otoki, ki so zelo blizu ožine Hormuz in ki jih je zasedel bivši šah Pahlavi, morajo biti izročeni Iraku.

V Teheranu so takoj odgovorili, da so Huseinove besede smešne in da se ne bodo pogajali z Irakom, dokler ostanje iraški vojak na iranskem ozemlju. Iranski veleposlanik v Moskvi je celo rekel, da ima tudi Iran dve bistveni zahtevi, preden lahko pride do pogajanj med obema državama: Husein naj poda svojo ostavko, iraška vojska pa naj se preda Iranu!

Boji še trajajo

Vojna sama še traja in obe strani še vedno trdita, da zmagujeta. Nepristranski opazovalci vojne pa soglašajo, da iraške kopenske enote nadaljujejo s svojim prodiranjem v notranjost Irana. Vojaška poročila obeh strani si med seboj silno nasprotujejo in tuji novinarji pridejo le s težavo do zanesljivih podatkov.

Često se zgodi, da Iranci poročajo o zavzetju nekega iranskega mesta, kmalu nato

pa Iranci poročajo prav iz istega mesta in trdijo, da je še v njihovih rokah. Obkoljeno iransko mesto Abadan npr. kljubuje vsem iraškim napadom.

Učinkovitost iranskega odpora proti Iraku je presenetila ne samo zahodne vojaške strokovnjake, marveč tudi iraško vodstvo. V Iraku so očitno pričakovali skorajšen padec Homeinijevega režima, vsa poročila, ki prihajajo iz Teherana, pa poudarjajo edinstvo Irancev skoraj vseh političnih prepričanj v skupni borbi proti Iraku.

Zahodni novinarji, ki poročajo iz Bagdada, tudi govorijo o navdušenosti navadnih državljanov za vojno proti Iranu. Dejstvo je, da v obeh državah prebivalci še niso občutili neposredno vseh posledic vojne. Letalski napadi — večeraj so Iranci zopet bombardirali Bagdad — so povzročili doslej le neznatno gmotno škodo in terjali razmeroma malo človeških žrtev.

Vrhu tega potekajo boji na kopnem v zelo oddaljenih krajih obeh dežel, predvsem v iranski pokrajini Khuzistan, v kateri je večina prebivalcev arabskega rodu.

Poročilo posebnega senalnega pododbora o Billyju Carterju

NEW YORK, N.Y. — Ameriška televizijska mreža CBS je prejela izvod poročila o zadevi Billyja Carterja, ki ga sedaj sestavljajo uslužbenci posebnega senalnega pododbora. Besedilo tega še nedokončanega poročila trdi, da Carterjeva administracija res ni ravnala nepravilno oziroma nezakonito glede Billyjevih stikov z libijsko vlado.

Poročilo pa kritizira predsednika Jimmyja Carterja, ker ni bil dovolj odločen v svojih prizadevanjih, odvrniti brata Billyja od svojih početij z Libijci. Predsednik Carter bi bil moral jasno povedati Libiji, da njegov brat nikakor ne predstavlja ameriške vlade ali predsednika samega, tega pa Jimmy Carter ni storil.

Prav tako je poročilo kritično glede tega, ker sta hotela predsednik in njegov svetovalec za nacionalno varnost Zbigniew Brzezinski uporabljati Billyja kot nekakega posredovalca z Libijo glede ameriških talcev, zajehtih v Teheranu.

Najbolj kritične besede v poročilu so pa rezervirane za Billyja Carterja samega. Ako bo senatni pododbor odobril končno besedilo poročila, bo nato objavljeno uradno, CBS ni povedala, kako je prišla do izvoda poročila.

VREME

Delno oblačno in toplo danes z najvišjo temperaturo okoli 73 F. Spremenljivo oblačno jutri z možnostjo dežja in nekaj hladnejše. Najvišja temperatura okoli 69 F.

Iz Clevelanda in okolice

Sporočilo—

Folklorne vaje za fante in dekleta srednje skupine se bodo vršile v petek, 3. oktobra, ob 7. zvečer v telovadnici šole Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Za starejšo skupino bodo vaje, kot dogovorjeno, v nedeljo, 12. oktobra, ob 7.30 zvečer. K vjam lahko pridejo tudi tisti, ki se niso mogli udeležiti prvega sestanka nove organizacije. Za informacije se lahko obrnete na tel. št. 942-0395.

Vabilo Slovenske šole pri Sv. Vidu—

V nedeljo, 5. oktobra, bo občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu v društveni sobi farne šole. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi starši vljudno vabljeni. Pridite!

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo imelo skupno sv. obhajilo v nedeljo, 5. oktobra, pri sv. maši ob 8. uri zjutraj, ob 1.30 popoldne pa redni mesečni sestanek v društveni sobi svetovidskega auditorija. Vse članice so vabljene in opozorjene, da se bodo lahko udeležile tudi kosila, ki ga priredi Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu za pomoč "Birth-right-Womankind".

Članice Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti bodo imele skupno sv. obhajilo v nedeljo, 5. oktobra, pri sv. maši ob 8. uri zjutraj, ob 1.30 bodo molitve, ob 2. pa bo sprejem novih članic. Nove članice so naprošene, da se zberejo v glavni veži cerkve. Po sprejemu bo mesečna seja, nato pa zabava.

Raznašalca iščemo—

Uprava Ameriške Domovine išče raznašalca za E. 220, 222, 223, 236, 237, 245 ceste, Arms, Beckfort, Ivan in Nicholas avenije. Oglasite osebno v naši pisarni ali pokličite tel. št. 431-0628!

Raznašalca iščemo tudi za Naumann, Ivan, Arbor, Carol, Nicholas, Wilmore, Morris, Westport in Tracy avenije.

Rojstni dan—

V soboto, 4. oktobra, bo znani Mike Telich, Euclid, Ohio praznoval svoj 85. rojstni dan. Čestitamo in mu želimo še na mnoga leta!

Kartna zabava—

P.T.U. odsek farne šole pri Mariji Vnebovzeti priredi kartno zabavo v nedeljo, 5. oktobra, od 3. do 6. ure zvečer v šolskem auditoriju. Na razpolago bodo okrepčila, vstopne nagrade in drugi dobinki. Vsi vabljeni!

Zadurica—

V nedeljo, 5. oktobra, ob 12. uri opoldne bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša za pok. Franka Barage st. ob 5. obletnici njegove smrti.

Tiskovnemu skladu—

Rev. Joseph Pirc, Underwood, N. Dak. je daroval \$22 v tiskovni sklad Ameriške Domovine.

G. Ignac Dimnik, Toronto, Ont. je daroval \$10 v naš sklad.

Ga. Josephine Selič, Cleveland, O., je prav tako darovala \$10 Ameriški Domovini. Vsem darovalcem naša iskrena hvala!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 109 Wed., Oct. 1, 1980

Bossism

Angleška beseda "bossism" bi se dala izraziti v slovenščini z besedo gospodstvo, ali morda še bolj točno z izrazom oblastnost. Pomeni pa, kot vemo iz angleščine, ki to oznako zelo pogosto uporablja, razmerje ali odnos med ljudmi, v katerem en človek ali majhna skupina ljudi izvaja oblast, ukazuje in oblastno komandira nad mnogimi drugimi, ki so v družbi, ali v kakem obratu ali drugačni organizirani skupnosti pod njim, torej v večji ali manjši odvisnosti od njega. Bossism se uveljavlja v vseh plasteh družbe, saj družbeni red nujno sestavlja iz maloštevilnih, ki imajo avtoriteto, da odredajo, ukrepajo, ukazujejo, in mnogoštevilnih, ki odredbe vodstva izpolnjujejo.

A s tem ni rečeno, da je bossism ali oblastnost isto kot avtoriteta, odredjanje ali nadzorovanje. Vodstvo in avtoriteta sta potrebna, bossism ni, ker ta v najbolj običajnem pomenu te besede pomeni večje ali manjše izrabljanje avtoritete in njeno izkrivljanje v osebne ali druge nečedne stranske namene. V angleščini ima beseda bossism slab prizvok, ni Slovenci pa jo najbolje poznamo iz zgodovine valptov iz fevdalnih časov, ko so vihteli svoj bič nad delovnim kmetiskim ljudstvom.

Moderni družbeni razvoj delovnega človeka je v zadnjih mnogih desetletjih bossism skrčil na ozke meje, a odpravil ga ni. V taki ali drugačni obliki se uveljavlja po vseh ravniinah delovnega odnosa, morda še najbolj očitno v tovarnah in velikih obratih z množico delavcev. Tam je vodstvo in nadzorstvo delavskih skupin potrebno, in je v interesu podjetja in delavstva. Mi pa bomo danes pokazali elemente bossisma izven tovarn in delavnic, in sicer v sami delavski strokovni organizaciji, torej v sindikalnih skupinah ali unionizmu.

Povod za ta sestavek je dala televizijska oddaja "Meet the Press" ob koncu tedna tik pred Delavskim dnevom. Pred kamero je bil vrhovni delavski voditelj v Ameriki, naslednik znamenitega predsednika AFL-CIO, rajnega Georgea Meanyja — sedanji predsednik Lane Kirkland. Med raznimi vprašanji časnikaške skupine mu je eden izmed časnikašev stavil izredno pomembno in važno vprašanje: ali ne misli, da bi bilo v interesu delavstva obravnavati problem sodelovanja delavskih zastopnikov pri vodstvu (managementu) podjetja, v katerem so zaposleni, in eventualno tudi napraviti korake za soudeležbo delavstva pri lastništvu podjetja.

Kirklandov odgovor je bil presenetljivo kratek, precizen in odločen: Ne! Ameriško delavstvo rešuje vse svoje probleme z managementom pri barantaški, mešetarski mizi (bargaining table). Odgovor je tega pisca močno presenetil. Močno mu je podkrepil in utrdil njegovo dotedanjo nesigurno prepričanje, da igra pri ameriških delavskih unijah prav znatno vlogo bossism unijskih voditeljev. Ob času pogostih stavk in pogajanj pred očmi javnosti za rešitev štrajka se ta vloga posebno razločno čuti. V ospredju celotnega procesa je predsednik prizadete unije, ki se redno obnaša kot pravi boss, ki ima v rokah vso situacijo in je od njegovega stališča odvisno, kako dolgo bo stavka delala škodo prebivalstvu in uniji — samo njemu ne. Spominimo se za vzgled npr. na bivšega bossa newyorških transportnih delavcev Quilla, ali na nekdanjega vse-mogočnega bossa premogarjev Lewisa, pa bomo razumeli bossism v ameriških unijah.

Ti oblastneži so večinoma sposobni, prebrisani ljudje. Na vodilno mesto se prebijajo navadno zaradi voditeljskih, organizacijskih sposobnosti, izrednega govorničnega talenta za pridobivanje; pomaga jim vidna, aktivna delavnost v korist tovarišem v uniji, pa tudi močni komolci, prefriganost in ambicioznost. Značilna je njihova agresivna drža, ki je delavskim vrstam posebno všeč, ker pričakujejo, da bo v svojem delu kaj uspešno. Za to pa gre! Delavci, ki so ga svobodno izvolili, mu zaupajo, češ, on že ve, kaj dela, on sam se zaveda svojega dobro plačanega položaja in postane boss. Njegovo bossovsko pozicijo po vsaki kontrakti periodi znova pojači javno barantanje z vodstvom podjetja, ki se mnogo prevečkrat po njegovi volji in premišljeni taktiki spremeni v štrajk, med katerim je on — predsednik unije — javna figura za časopis in televizijo. Dostikrat skrajna neudobnost in trpljenje občinstva mu je malo mar. On mora iziti iz borbe ju-

Beseda iz naroda ...

"Galebi" in "Mavrica"

CLEVELAND, O. — Tako polna dvorana v avditoriju pri Sv. Vidu že dolgo ni bila tako resnično kot pri koncertu, prirejenem po "Galebi" in "Mavrici"! To so fantje in dekleta iz naše Primorske, ki bi res morala biti naša, pa mora še vedno biti skrbno na straži, ko tiči pod tujo peto italijanstva. Zato je tudi vse vzdušje v dvorani bilo vsemu poteku naklonjeno. To so fantje in dekleta naše slovenske krvi, pripadajoči celokupnemu slovenskemu narodu.

Ceprav zasedba nastopajočih ni bila številčna, vsega skupaj devet, so vendar popolnoma prevladali odrski prostor. Zasedba je bila slikovno ves čas enaka, tudi v drugem delu, tako da se poslušalci niso nič utrudili v vsej poldruguri uri nastopanja. Mala razgibanost nastopajočih je vse pritegovala nase in njih pozornost trdno na petje na odru.

Vemo, da so galebi ptice, ki jih tudi v Clevelandu poznamo, posebno jeseni ob jezerski obali, in da je mavrica lepo razpeta v nebesnem lo-ku. "Galebi" na odru so pa bili skoraj negibljivi, bili so kot opora, temelj, da se je pa "mavrica" mogla razgibati.

Lepa je bila zamisel dveh delov koncerta in poslušalci so bili naprošeni, da v prvem delu posameznim pesmim ne ploskajo. Pesmi prvega dela so bile posvečene vsem našim pokrajinam slovenske zemlje, na kateri naš narod živi.

Radi imamo Beneško Slovenijo, pa Primorje in kraške griče, naša je Bela krajina in Dolenjska, pa Pomurje, zelene štajerske gorice, pa Koroška ob Dravi in Gorenjska s svojimi Julijci, vse ena sama enota, ki našo ljubezen, občudovanje in hvalo zasluži v enem skupnem vzkluku: To je naša Slovenija!

Prisrčno izvajanje pesmi je bilo vsekakor nekoliko premočno, da bi se le z molčečnostjo vse prešlo in nehoti se je tu in tam oglasil plosk, čeprav je sicer dvorana prisluhnila celotnemu izvajanju. Z močnim ploskom pa se je zahvalila ob koncu prvega dela.

Pred odmorom je repentaborski župnik Tone Bedencić s skioptičnimi slikami opozoril na posamezne lepote slovenske zemlje, posebno s sončnimi vzhodi in zahodi ter luninem siju ponoči, ki po-

nak, zmagovalce, čeprav so recimo v ilegalnem štrajku delavci izgubili mnogo zaslužka, ki ga dolgo ne bo mogoče kompenzirati s priboljški, unija pa plačuje visoke kazni.

Vse to bi pri ureditvi odnošajev med kapitalom in delavci v smislu sodelovanja delavskih zastopnikov v managementu, več ali manj odpadlo. Toda, ko bi predsednik unije sedel pri sejah in sproti zastopal koristi delavstva pri važnih gospodarskih in socialnih odločbah podjetja, bi vse ostalo med štirimi stenami, kdo v javnosti bi zvedel za njegove morda zelo pomembne uspehe, ki je sklepanje o njih pod uradno tajnostjo podjetja? Kaj takega ameriškim delavskim bossom ne diši — in to je po mnenju pisca razlog, zakaj je Lane Kirkland odločno odklonil že sam namig o uvedbi takšnega razmerja med managementom in delavstvom. Njegov 'ne' je zgovorna potrditev naših zgornjih navedb, a je veliko vprašanje, ali je ta 'ne' amerškemu gospodarskemu in socialnemu razvoju ali celo delavstvu samemu v korist.

Najnaprednejše države, kakor je Švedska, Zahodna Nemčija ali Japonska so s svojimi uspehi dokazale, da stalno ponavljajoči se boj med managementom in unijami v svojih dosežkih daleč zaostaja za načelom in praktično uvedbo delavskega sodelovanja v vodstvu podjetja, kakor tudi uvedbo solastništva. Ali bi ne bilo modro in koristno, če bi ameriški delavski voditelji pozabili na bossism in se kaj naučili od drugod?

L. P.

seбно izrazito pridejo do veljave v naših gorah.

V drugem delu smo poslušali poudarek na veselju in je vsaka pesem bila nagajana s ploskanjem, deloma menda še v zameno za izvrstno izvajanje v prvem delu.

Nekaj pa pevci na odru vseno niso dosegli! Bila je povabljena, da bi tem pesmim tudi dvorana pritegnila s svojimi glasovi, kar pa se ni zgodilo, preveč je vse spoštovalo nastopajoče in njihov gotove glasove, pa tudi tako domače in prosto gibanje v nastopu. Vsi bi želeli, da bi nastop še ne bil končan, pa program je bil izčrpan z zadnjo pesmijo, ki je pravzaprav poudarila in vsebovala cilj programa: "Prijetelji, ostanimo prijatelji!" Zamisel je bila pravilna: Bratje in sestre smo in vedno ostajamo kot ena sama, enotna slovenska družina!

Po programu se je za ta lep obisk iz Primorske zahvalil dr. Karl Bonutti in podaril lepo spominsko plaketo v imenu Primorskega kluba, gđc. Pavla Rijavec jim je izročila res, lep šopek, g. Jože Cah pa je vsakemu gostu izročil malo darilo v spomin na ta njihov prvi obisk v Clevelandu. Tudi pevski zbor Kórotana se jih je spomnil z lepim šopkom, izročila ga je gđc. Silva Krulc.

Ko se je pred dvema leti med nami mudil salezijanec g. Franc Pohajač, nismo mislili, da bo vse to rodilo tako velik uspeh. Hvala mu za njegov trud, ker medsebojni obiski nas med seboj povezujejo. Hvala gre tudi Primorskemu klubu in požrtvovalnemu vaditelju Mladih harmonikarjev, g. Rudiju Knezu, brez katerih bi ne doživeli tako lepega popoldneva!

Janez Ovsenik

Družabni večer Tabora DSPB Cleveland

CLEVELAND, O. — Vsa slovenska javnost je lepo vabljena, da se udeleži "Družabnega večera", ki bo v soboto zvečer, 18. oktobra, v zgornji dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. v Collinwoodu.

Ta tradicionalni večer, ki ga prireja organizacija Tabor DSPB, Cleveland že mnogo let, je namenjen v dobrobit našim invalidom in drugim pomoči potrebnim članom naše organizacije.

Vse to bi pri ureditvi odnošajev med kapitalom in delavci v smislu sodelovanja delavskih zastopnikov v managementu, več ali manj odpadlo. Toda, ko bi predsednik unije sedel pri sejah in sproti zastopal koristi delavstva pri važnih gospodarskih in socialnih odločbah podjetja, bi vse ostalo med štirimi stenami, kdo v javnosti bi zvedel za njegove morda zelo pomembne uspehe, ki je sklepanje o njih pod uradno tajnostjo podjetja? Kaj takega ameriškim delavskim bossom ne diši — in to je po mnenju pisca razlog, zakaj je Lane Kirkland odločno odklonil že sam namig o uvedbi takšnega razmerja med managementom in delavstvom. Njegov 'ne' je zgovorna potrditev naših zgornjih navedb, a je veliko vprašanje, ali je ta 'ne' amerškemu gospodarskemu in socialnemu razvoju ali celo delavstvu samemu v korist.

Najnaprednejše države, kakor je Švedska, Zahodna Nemčija ali Japonska so s svojimi uspehi dokazale, da stalno ponavljajoči se boj med managementom in unijami v svojih dosežkih daleč zaostaja za načelom in praktično uvedbo delavskega sodelovanja v vodstvu podjetja, kakor tudi uvedbo solastništva. Ali bi ne bilo modro in koristno, če bi ameriški delavski voditelji pozabili na bossism in se kaj naučili od drugod?

L. P.

Vstopnice za ta družabni večer so že v predprodaji in sicer pri Milanu Zajcu (851-4961) in Filipu Orehu (943-4681).

Za razvedrilo in zabavo pa bo igral orkester Veseli Slovinci.

Na svidenje v soboto zvečer, 18. oktobra, v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Odbor Tabora DSPB
Cleveland

Lepo smo praznovali 90-letnico obstoja našega društva!

CLEVELAND, O. — Preteklo nedeljo dopoldne se je zbralo pri Sv. Vidu okrog 150 članov, svojcev in povabljenih gostov, da bi skupaj praznovali res redki dogodek v naši St. Clairski slovenski naselbini: 90-letnico obstoja slovenske organizacije.

Društvo sv. Vida št. 25 KS-KJ je namreč doseglo to starost in odborniki so se odločili, da bo darovana končevirana sv. maša v cerkvi sv. Vida, nato pa bo zajtrk v avditoriju, na katerem bodo počaščeni vsi člani, ki pripadajo družstvu najmanj 50 let.

Navzoči so bili sledeči naši "petdesetletniki": Joseph Baskovic, Vincent Baskovic, William Gliha, Joseph Kmet, John Lube, Joseph Marinko, Frank Koprivec, Edward Novak, Ivan Racic, Joseph Russ, Frances Spech, John Sterk, Fred Strnisa, Charles Winter, Frances Zakrajsek in Jack Zorc.

Nekateri 50-letni člani in članice se niso mogli udeležiti sv. maše in zajtrka, in sicer: James Eterovich, Edward Gliha, John Gornik, Edward Gornik, Frank Gornik, Theresa Hren, Theresa Kerin, August Malensek, Fred Marinko, Katarina Markolia, Aloysius Nemec, Rose Nemec, Ray Novak, Louise Ogrinc, Marie Pluth, Vincent Schuma, Louis Strnisa, Joe Vidmar, Frank Widmar, Frank Zak, Andrew Zakrajsek in Stanley Zakrajsek.

Med 150 gosti so bile zastopane kar štiri generacije, mnogi so bili potomci tistih slovenskih pionirjev, ki so se naselili v našem mestu že v 1830-tih in 1890-tih letih. Udeležili so se sv. maše, ki je pričela ob 9.15 dop. Duhovni vodja KSKJ msgr. Louis B. Baznik je maševal, somasheval je pa sedanji župnik pri Sv. Vidu, Jože Božnar.

Msgr. Baznik je bil pred leti župnik pri Sv. Vidu in je sin Janeza Baznika, ki je bil med zgodnjimi člani društva št. 25. To društvo je ponosno na dejstvo, da je najstarejša obstoječa slovenska organizacija v Clevelandu. Čg. Božnar je šesti svetovidski župnik v 87-letni zgodovini te še vedno največje slovenske fаре v ZDA.

Po sv. maši smo se zbrali v avditoriju pri Sv. Vidu na zajtrku.

Kratek program tu je vodil predsednik našega društva, g. Joseph S. Baskovic. Spregovoril je msgr. Baznik, ki je poudaril pomen prispevkov slovenskih naseljenčev, ki so ustanovili društvo. Omenil je tudi pomembnost bratstva med katoličani v današnjih časih.

Svetovidski župnik Jože Božnar se je zahvalil KSKJ in njenim društvom, ki domujejo pri Sv. Vidu, za njihovo pomoč tej fari. Med drugim je omenil novo zvočno napravo v cerkvi ter novi štedilnik v kuhinji v avditoriju.

Po zajtrku in programu so bila na razpolago okrepčila, večina gostov se je zadržala v avditoriju dalj časa in obu-

MAKS SIMONČIČ:

Spomini iz begunskega življenja

XL.

On je delal v gradbeni pisarni trvdke, jaz pa sem bil pri načrtih na terenu z delavci. Ker pa sem postavil bivšega vrhniškega župana, lesnega industrialista, za svojega pomočnika, smo bili četvorica, katera je bila odgovorna za vsa dela — sami Slovenci, kar je pač bila prav gotovo velika redkost.

Se večje presenečenje pa je bilo, ko smo zvedeli, da je neverjetno spreten in praktičen predelavec privatne trvdke nepismen. Ta mož je poznal samo številke, znal čitati načrtne izmere, ni pa nikakor znal prečitati niti ene besede in tolmačenja, pa mu je bilo takrat že preko 50 let. Istotako so bile v tem pogledu težave z zidarjem. Nihče ne bi verjel njegovi spretnosti, toda pismenost zanj je bila trda roka...

Vsi zastopniki dela smo sedli k skupni mizi in pregledali načrte, katere sva z Zardonerjem napravila. Dolge barake so imele samo dva vhoda. Kasneje smo dodali tretjega v sredini ter notranjost barake opredelili v praktičnem pogledu na manjše prostore različnih velikosti.

Tudi tu smo imeli nedostatek, ker sobe niso imele steh do stropa zazidanih, vendar je bilo to posebno zahtevano od komande iz Rima, radi hitrejšega zračenja in ogrevanja, saj je imel prostor sam po tri pečice na lesno kurivo in to je bilo v Italiji precej drago.

To taborišče sedaj ni bilo več samostojno slovensko, v njega so prihajali ljudje mešanih narodov. Začetna popravila so razmeroma hitro napredovala, vendar ni bila skoraj nobena stvar, katera ne bi potrebovala temeljitega popravila.

Vse je bilo pravzaprav na listi in zahtevalo nujnost, toda vkljub italijanski trvdki je primanjkovalo strokovnjakov. Plače je organizacija tudi zvišala na sprejemljivo višino, vendar niso proti dragini nakupovanja odgovarjale. Imeli smo težkoče s pravočasnim dovažanjem materiala, ker ni bilo na razpolago niti tovarnjakov, še manj pa kredita za plačilo soferjev.

Po vrstnem redu smo najprej uredili barake in kuhinje. Notranjost sten je bila bele barve. Napravili smo "svojo" apnenico, barvne prafke pa smo kupovali v trgovini in s tem prihranili precej denarja, na drugi strani pa imeli priliko, da smo olepšali taborišče po mili volji. Tako smo zunanost barak pleskali v različnih barvah mirnega značaja, kot npr. bela, svetlorumena, lahnozelela, modra, plehka rjava, oranžasta in svetlo vijoličasta. To je toliko poživelo okolico, da je celo obiskovalce presenetilo.

Srednja pot, katera je vodila po taborišču, je bila precej široka, lepo izravnan in z obeh strani nasajena s hitrorastočimi drevesi, katerih listi so bili temnozeleni voščene barve. Več neprilik nam je dala kanalizacija, katero smo predelali v načinu

jala spomine na pretekla leta. Prevladovalo je mnenje, da ko bomo proslavili našo stoletnico obstoja, bomo morali pripraviti še večjo in bogatejšo prireditve!

Frank Zupancic

Kot vidite iz naštetega, je bilo dela preko glave, prav gotovo pa več kot denarnih nakazil za material, na katerega smo morali čakati večerih po cele tedne. To je zavlačevalo napredek.

(Dalje)

odvajanja cevi v betonsko zidane jaskhe s premakljivimi pokrovi za čiščenje.

Prejšnja kanalizacija je bila v popolnoma neuporabnem stanju in je njena gostoča zastajala v napol zasutih jarkih, kjer so imele muhe svoja zborovanja in pojedine... Zadevo smo uredili na ta način, da smo glavni jarek razširili in do neke višine zacementirali stene. Toda zadeva s tem še ni bila končana.

Na taboriščnem ozemlju, za njenim zidom, je bilo tudi nogometno igrišče, last privatnega kluba, kjer so se redno v sezonskem času vršile nogometne tekme različnih priznanih klubov.

Med prvo barako na južni strani (tam sem imel tudi jaz svojo sobo) in nogometnim igriščem je prihajala gorska voda v jarek, kateri pa niti v poletnem času ni bil suh. Voda je imela dohod preko velike zidne odprtine, katera je bila zagrajena z mrežnimi zapornicami.

V ta jarek se je izlivala tudi taboriščna nesnaga iz stranišč in kuhinj, pralnice in kopalnice in za severnim vogalom, kateri je bil oddaljen nekaj sto metrov, izhajala v podaljšani jarek na privatno imovino italijanskih kmetov. Oni so te odvode uporabljali za namakanje in gnojenje, vendar so zahtevali neke vrste odškodnino za uporabo kanala.

Komanda je zahtevo odklonila, vendar na pritisk kasneje je popustila in to v času, ko so bili pri nas veliki nalivi, jarek ni mogel požirati ogromnih količin hitro narastajoče vode, katera je potem preplavila taborišče na nekaterih nižje ležečih krajih do 12 cm višine.

Kmetje so enostavno zaježili jarek, da so lažje odpeljali odvod neposredno na polja.

Tudi ta nedostatek se je uredil in ni bilo potem več neprilik, saj je vendar morala zopet IRO ustanova ugoditi zahtevam kmetov in odplačati primerno odškodnino.

Se večjo sitnost pa je povzročala pitna voda, katera je bila v začetku črpána iz starega, zapuščenega vodnjaka in bila razkuževana s kemičnimi sredstvi zaradi zdravstvenih razlogov.

Prisiljeni smo bili, da smo z vodno cisterno dovažali pitno vodo in vodo za kuho, dokler nismo našli v mestu pri vodnjaku odsekane vodovodne cevi, katere so vodile v taborišče in bile kasneje popravljene v zadovoljstvo in veselje vseh, saj smo imeli nato dobro in čisto gorsko vodo.

Taborišče je bilo po 90 dneh, skoraj bi dejal, v glavnem popolnoma urejeno za sprejem novih beguncev.

Razume se, da so se dela nadaljevala, zidali smo skladnice, napravili radi sporov in italijanskim župnim uradom svojo kapelico, prav tako smo postavili lepo, prostrano zabavno dvorano, katero smo imenovali "Palladium".

Uredili smo pisarniške in ambulantne prostore, zasilne šolske prostore in kar je bilo glavno, otroško in dijetno kuhinjo.

Kot vidite iz naštetega, je bilo dela preko glave, prav gotovo pa več kot denarnih nakazil za material, na katerega smo morali čakati večerih po cele tedne. To je zavlačevalo napredek.

KANADSKA DOMOVINA

DRAGA 1980

SLOVENSKO-KANADSKI SVET

vabi na

AKADEMIJO

da skupaj proslavimo "29. OKTOBER",
praznik slovenske svobode.Akademija bo v nedeljo, 26. oktobra 1980, v dvorani
Brezmadežne s čudodelno svetinjo takoj po koncertu
Marijinih pesmi (ob 6. uri zvečer).

PROGRAM:

Beseda zgodovine nas bo učila...

Slovenska pesem bo budila narodna čustva in zavednost...

Beseda naših pisateljev in pesnikov nam bo kazala pot...

Melodije bodo vžigale slovensko plemenitost...

Beseda sedanjosti bo dajala up za bodočnost...

Program so pripravili:

"Fantje na vasi"

Pianist g. prof. Jože Osana

G. Blaž Potočnik s pevčki

Slovensko gledališče

Po programu se bo odprl bar, goste pa bomo postregli s
prigrizkom. Stroške bomo krili s prostovoljnimi darovi; zanje
in za obilno udeležbo se priporoča

Pripravljalni odbor

Slovenski šahisti
vabijo na igre!TORONTO, Ont. — Slo-
venski šahovski klub začenja
z igranjem dne 19. oktobra
na 615 Manning Ave. v To-
rontu. Vsi ljubitelji kraljeve
igre so prisrčno vabljeni. Do-
datne informacije boste do-
bili na tel. 447-4332.Partiji dajejo na ta način ne-
ke vrste moralno opravičilo
za krvavo revolucijo in še
specifično za preganjanje
Cerkve. Tudi je nedopustna
taktika govoriti, da je pove-
zanost Cerkve z domobran-
stvom in "reakcijo" škodila.
Ko se je pokojni škof dr.
G. Rožman soočil z umori, te-
rorjem VOS in OF, ko ni bilo
še sledu o 'kontra-revoluciji',
je moral spregovoriti, ne gle-
ne na posledice.Pij XII. je napravil mnogo
dobrega za Izraelce in druge
žrtve nacizma in fašizma med
zadnjo vojno, ni pa nikdar
javno spregovoril in obsodil
teh grozot. Posledica je bila,
da je Cerkev izgubila na pre-
stiziju za dobo dolgih 30 let.Ko gre za velike stvari, ko
gre za važne moralne proble-
me, mora Cerkev spregovoriti,
pa četudi to pomeni v prvi
fazi škodo in preganjanje
Cerkve.Število udeležencev je bilo
letos v Dragi enako kot dru-
ga leta. SRS seveda uradno
ni bila prisotna, je pa bilo
precej obiska iz Slovenije.
Poročevalec Radia Ljublja-
ne je bil prisoten in se prito-
žil, da izgubi tri dni, potem
pa samo par vrstic poročil?!Prireditelji se trudijo na
vse načine, da bi dobili bla-
goslov in udeležbo režima, da
bi imeli malo lažje delo pri-
dobiti predavatelje iz cen-
tralne Slovenije. Vse je seve-
da bob ob steno, ker režimu
ne leži pluralizem in odpr-
tost Drage v še tako omeje-
ni formi.

Dr. Peter Urbanc

ISKRICE

Mir povzroča bogastvo, o-
holost prinaša vojno, vojna
povzroči bedo, beda poniž-
nost, a ponižnost povzroči
mir.

—Disraeli

Blažena mladost

Zato, mladost, po tvoji
temni zarji
srce zdihovalo bo mi,
Bog te obvarji!

(Prešeren)

*

X.

Dober nasvet

"Če hočeš biti v emigraciji
uspešen, moraš imeti najprej
kratko ime; ime, ki ga lahko
vsakdo izgovori. Jaz sem bil
v Rusiji Linjevič. Kako naj
izgovori to ime Francoz ali
Anglež? Zato sem v emigra-
ciji svoje ime takoj skrajšal
v Lin. To ime moreta izgo-
vori oba in še kdo zraven. Na-
ša slovanska imena so pre-
dolga in za romanske in ger-
manske narode pretežka."Tako je govoril ruski emi-
grant Lin, ko sva sedela neko
soboto popoldne v uredniški
sobi jugoslovanskega tabori-
šča v Luitpold vojašnici na
Schwere Reiter Strasse v
Muenchenu. Taborišče je bilo
skoraj prazno. Bilo je lepo
vreme in stanovalci so šli
ven. Lin je bil naš artistični
mojster. Skrbel je za umet-
niško obliko naših publika-
cij.Od nekdaj je privlekel ste-
klenico, v kateri je bilo še
nekaj vina, in nadaljeval:"Drugo, kar moraš takoj sto-
riti, je pozabiti, kaj si bil in
kaj si imel, pa si izgubil ali
ti je bilo odvzeto. Kar je bilo,
se nikoli ne vrne! Zato pozabi!
Nekateri se izdajajo celo
za nekaj, kar niso bili. Po-
znam nekoga, ki je trdil, da
je bil v Rusiji knez. V resnici
je bil le sluga pri knezu. Vse
to nima smisla! Po svetu ni
usmiljenja! Če te bo kdo na-
jel za delo, bo to storil, ker
te potrebuje, in ne zato, ker
ti njega potrebuješ. Jaz sem
bil v Rusiji mornariški oficir.
Po vojni sem kot emigrant v
Jugoslaviji gledal morje le z
obale."Tek je začel letos 12. aprila
v St. John, Nfld. Žrtev tega
mladega junaka ni bila spre-
gledana, z vsakim pretečenim
kilometrom je znesek daro-
vanj rasel in še kako?!Vzbujena pozornost njegovega
težkega podviga in žrtve
je dnevno večala znesek.
Njegov tek obstoji iz dveh
poskokov na zdravi nogi in
nato skok na nogi z umetno
protezo.Poskusite, kako to gre, pa
boste razumeli težavo! Dnev-
no je tako "tančajoč" prete-
kel do 40 km. Do 2. septem-
bra je tako pretekel razdaljo
3200 km do Thunder Baya v
Ontariu. Kanadski časopisi so
dnevno poročali o teku in na-
raščajočem znesku darovanj.
Nekaj kilometrov pred
Thunder Bayem v Ontariu se
je pa nenadoma počutil ne-
navadno utrujenega in šibke-
ga. Zdravniški pregled je u-
gotovil, da se je rak pojavil
na fantovih pljučih. Seve je
prekinil začrtano namero,
preteči do doma v Br. Colum-
biji, z letalom dom v zdrav-
ljenje. Do prekinitve teka se
je nabralo do 1 in pol milijo-
na dolarjev.Ko pa so Kanadčani širom
dežele zvedeli za trpko usodo
invalida-junaka, so se zgani-
le vse mogoče organizacije
(klubi, šole, podjetja in tudi
oblasti) in se je doslej nabra-
lo v znesku in obljubah 13
milijonov dolarjev.Dokaz, kaj premoreta izre-
den pogum in žrtev mladega
študenta v namenu pomagati
bližnjemu z možnostjo na-
daljnjih raziskovanj, dokler
se ne odkrijejo vzroki te bo-
lezni in najde uspešno zdra-
vilo zoper njo. Gotovo je
Terry Fox svojevrsten junak
naših čudno zapletenih dni,
ko je večinoma vsak sam sebi
najbližji...

Pak

moji odločitvi ni igralo nobe-
ne vloge dejstvo, da bi mi
komunisti verjetno ne napra-
vili nič, če bi ostal. Hočem
živeti kot svoboden človek in
kot tak umreti.""Čestitam, Lin," sem ga po-
hvalil, "na svetu je malo ta-
kih ljudi, kakor si ti. Imaš še
kaj nasvetov za mene — sve-
žega emigranta?""Moje največje zadoščenje
je zavest, da hodim vedno po
isti poti in za istim ciljem —
svobodo," je premišljeno in
počasi povedal Lin. Nato je
nadaljeval:"Dober emigrant mora ve-
diti vse in znati vse. Nikar
ne kimaj z glavo, predno ne
končam!"Vzemimo primer, da nimaš
dela in izveš, da išče neki mi-
zar pomočnika. Greš tja in se
ponudiš. Mizar te takoj vza-
me, ker ve, da ti bo mogel
plačati manj kakor domače-
mu mizarju. Pelje te k po-
močniku, s katerim bo sku-
paj delal. Ko delaš, moraš
vedno skrivaj opazovati so-
delavca in od časa do časa
vprašati, kako se neko delo
naredi. Ko ti pomočnik pove
kako, ne pozabi pripomniti,
da si v Rusiji delal drugače
in da vidiš, da je pomočnikov
način mnogo boljši. Ne boj
se, da te bo kdo vprašal, kako
si v Rusiji delal. V vseh lju-
deh je toliko samozvesti in
samohvale, da te ne bodo ni-
koli vprašali po načinu, ki si
ga že ti opisal za slabšega.
Seveda bodo kmalu ugotovi-
li, da nimaš pojma o mizar-
stvu in te bodo ob prvi pri-
liki nagнали. Toda do takrat
se boš že nekaj naučil in pri
naslednjem mizarju ne boš
več popoln nevednež. Na isti
način boš začel delati tudi
pri zidarju ali mehaniku."To so bila Linova navodila
za uspešno emigrantstvo.Za vse tiste, ki bi hodili po
drugačnih potih in si umiš-
ljali, koliko svet izgubi, ker
ne izkoristi njihovih sposob-
nosti, je imel Lin diagnozo.
Rekel je, da imajo bolezen
emigrantitis, za katero ni
zdravil.Par dni pred odhodom v A-
meriko sem obiskal Lina, da
bi se poslovil. Vprašal sem
ga, kdaj pride za menoj."Nikoli," je rekel, "bom šel
v Avstralijo.""V Avstralijo," sem se za-
čudil, "zakaj pa tja?""Zato, ker je najbolj odda-
ljena od Rusov," je odgovoril,
"nočem bežati tretjič. Dva-
krat je dovolj. Bodi dober in
ne pozabi Lina!"Nisem ga pozabil.
Dr. Zdravko Kalan

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

KANONIK J. J. OMAN:

25 let med clevelandskimi Slovenci

Tako je popisal svoje spreobrnjenje dr. Lesour, ki danes ni več zdravnik, ampak ognjevit pridigar in vnet oznanjevalec Marijine slave v redu sv. Dominika.

Tudi jaz sem v Lurdu goreče molil in prosil milosti zase in za svoje farane, ki so mi izročeni v dušno oskrbo. Nekako takole sem Materi božji govoril: "Večina mojih faranov je dobra. Ohranili so tudi v tujini zaklad svete vere, ki so ga v starem kraju prejeli od svojih staršev. Ti, sveta Mati, veš, da so s srcem vdani Tebi in tvojemu sinu. Posvečujejo nedelje, pogosto prejemajo sv. zakramente in radi prispevajo tudi za zunanjo lepoto hiše božje. Zato te prosim, ljuba Mati, blagoslovi jih in jim izprosi stanovitnost v dobrem do konca!"

Imam pa še druge ovce, ki so sicer iz istega hleva, ki pa so zale na stranpot. Čudni so ti moji farani. Pravijo, da verujejo vse, kar je učil tvoj božji Sin, spolnjujejo pa le malo tega. K sv. maši prihajajo le tu in tam, svetih zakramentov po leta in leta ne prejemajo. Za Boga imajo same izgovore: mraz, vročina, slabo vreme ali pa zabave na farmah in drugod. Ne molijo

nikdar, čeprav je tvoj ljubljani Sin rekel: "Molite in čujte neprestano!" Zato pa moli ti zanje, Mati usmiljenja, ti pribežališče grešnikov. Jaz jih prosim in opominjam že dvajset let, toda vse moje prizadevanje se zdi brezuspešno. Zato se zatekam k Tebi, Brezmadežna, ki si kači glavo strla, pripelji jih nazaj v cerkev, v božje naročje. Saj umreti hočejo kot kristjani, ako jim smrt ne prekriža računov in ne pride kakor tat ponoči in nepričakovano.

Imam pa, ljuba Mati, še tretjo vrsto faranov. To so ljudje, ki so vero popolnoma ali skoraj popolnoma izgubili. Žive, kot bi ne imeli duše in trdijo, da ni Boga in ne božjih in cerkvenih zapovedi. Božje resnice zametujejo, vdajajo pa se praznoverju in vsemogočim modernim zabladom. Mojim besedam nič ne verjamejo, prisegajo pa na vsebino brezbožnih agitatorjev in protiverskih listov. Tudi svoje otroke vzgajajo brezversko doma in v javnih šolah. Ko pa se pri doraslih otrokih pokažejo slabi sadovi, preklinjajo svoje otroke, šolo in Ameriko, samo svoje zablude ne priznajo, čeprav je ravno ta vsega moralnega zla kriva. Izprosi tudi tem, mila

Mati, milost razsvetljenja, da bodo spoznali, zakaj žive na svetu."

Iz Lurda smo se odpeljali naravnost proti večnemu mestu Rimu. Mimo nas so švigala mesta, trgi in vasi. Vozili smo se preko rodovitnih ravnin in obsežnih gozdov, preko deročih rek in potokov, ponoči in podnevi. Samo v večjih mestih se je naš brzec za nekaj trenutkov pomudil, da se je založil z vodo in premogom, sicer je pa nevzdržno drvel naprej in naprej.

V Florenci, v središču sloveče laške pokrajine Toskane, je vstopil v naš kupe duhovnik srednjih let. Njegova višnjevo rdeča podvratnica in okrogel cilinder sta pričala, da je višji cerkveni dostojanstvenik. Našemu pozdravu je vljudno odzdravil, sedel poleg nas in se nekam zamislil. Mi smo prijateljsko kramljali dalje in govorili zdaj slovensko zdaj angleško. Zato je menda tuji gospod postal na nas pozoren in nas kmalu nagovoril v angleškem jeziku: "You are Americans?" "Yes, Father," je odgovoril Rev. Kazimir Zakrajšek. "We are Slovenians from America." "A tako? Potem pa razumete tudi slovensko?" je odvrnil v naše veliko začudenje. Predstavili smo se. Prijazni tuji gospod je bil msgr. Pellegrinetti, papežev poslanik v Beogradu. Skoraj vso dolgo pot do Rima smo se razgovarjali kot dolgoletni prijatelji. Ob slovesu nam je celo obljubil, da nam bo pri svojem izposloval avdijenco, kar je tudi storil. Hvala mu tudi na tem mestu!

V večnem mestu

Okrog šeste ure proti večeru smo prispeli v večno mesto Rim. Izstopili smo na glavni rimski postaji Termini. Tramvaji, vozovi, avtomobili, vseprek samo vrvenje in drvenje kakor v Ame-

riki. Nič čudnega! Zgodovinske in umetniške zanimivosti, ki so ohranjene na zemlji in pod zemljo, v svetnih in cerkvenih stavbah, v nešteti spomenikih in stebrih, v muzejih in fontanah iz vseh stoletij privabljajo vsako leto na stotisoče tujcev iz vseh krajev sveta. Poganski Rim, krščanski Rim, srednjeveški Rim in moderno urejeno mesto, vsa pretekla stoletja se vrste pred teboj in udarjajo na oko kakor strogo ločene geološke plasti.

V par dneh našega bivanja v Rimu smo si ogledali skoraj vse znamenitosti od marmertinske ječe, kjer je bil vklejen sv. Peter, pa do sloviti podzemeljskih katakomb, kjer so prvi kristjani opravljali svoje bogoslužje. Da ne bom preobširen in se v opisovanju svojih spominov preveč ne oddaljim od svojega prvotnega predmeta, naj na tem mestu navedem samo nekaj najznačilnejših slik! Mene je ponovno vleklo tja, kjer občuti katoličan vso močnost in silo Petrove skale. V mislih imam veličastno vatikansko baziliko, ki stoji na mestu, kjer so mučili in pokopali prvaka apostolov sv. Petra.

Prvotno je stala na tem mestu neznatna kapelica. Ko pa je cesar Konstantin leta 313 razglasil Milanski edikt in dal krščanski cerkvi svobodo, so na mestu kapelice postavili veliko baziliko. Pa tudi ta se je polagoma porušila. Zato so začeli misliti na novo zgradbo. Leta 1506 so res postavili temeljni kamen novi stavbi, dogradili pa so jo šele po 120 letih. Pročelje bazilike je 145 metrov široko in 46 metrov visoko. Vrh krasi orjaški kipi apostolov, ki so po 5,70 metrov visoki.

V notranjščino vodi pet velikih vrat. Znamenita so zlasti tako zvana "sveta vrata", ki jih odzidajo in odpro samo

Nekatoličan o prednosti katoliških šol

Nekatoliška javnost se je končno le začela zanimati, zakaj starši rajši pošiljajo svoje otroke v katoliške šole, ko je vendar to za vsako družino precej draga zadeva posebno kjer več otrok iz ene družine hodi hkrati v šolo. Proti državnim podpori ali drugim ugodnostim katoliškim šolam niso bile samo protiverske in liberalne organizacije, marveč tudi skoraj vse nekatoliške krščanske verske skupine.

Sedaj pa je javno izrazil svoje pozitivno mnenje o katoliških šolah znani vodilni baptistovski duhovnik Rev. Jesse Jackson, ki imenuje katoliške šole "oaze sredi puščave šolske vzgoje".

Rev Jackson je mnenja, da

Latinska in slovenska imena mesecev

- I. Januar — Prosiniec
- II. Februar — Svečan
- III. Marec — Sušec
- IV. April — Mali traven
- V. Maj — Veliki traven
- VI. Junij — Rožnik
- VII. Julij — Mali srpan
- VIII. Avgust — Veliki srpan
- IX. September — Kimovec
- X. Oktober — Vimotok
- XI. November — Listopad
- XII. December — Gruden

ob svetem letu. Cerkev ima tri ladje in nešteto stranskih kapel. Glavna ladja je 186 m dolga. Sredi cerkve se dviga od tal do vrha 143 metrov visoka kupola. V cerkvi, kjer je 150 stebrov in okoli 400 kipov, je za 60.000 ljudi prostora.

(Dalje prihodnjič)

Pokažite Ameriško Domo vino prijateljem. Pošljamo jo brezplačno na ogled!

MALI OGLASI

FOR RENT

4 room and 3 room suite, up. Newly decorated. Bath & furnace. Near St. Vitus parish. Ideal for a single or retired couple. 881-7122.

(108-110)

FOR RENT

5 rooms unfurnished. Lake-wood area. Adult couple. No pets. — Call 221-5033.

(108-111)

FOR RENT

5 rooms up. Collinwood area. Call 451-7909 after 12 noon.

(108-111)

HIŠA NAPRODAJ

Lepo, čista. Okolica Grove-wood in Lakeshore. 486-1451.

(108-111)

INSIDE - OUTSIDE WORK

Redecorating, painting, repairs of all kinds including plumbing & roofing. Call 431-7240

(108-113)

HAIRDRESSER

Part time or full time, Tues. thru Sat.

MASSEUSE

Full time Mon. thru Sat.

Call 681-5353 except Mon. (108), (110)

Apartment For Rent

Parkgrove area. 3 rooms, 3rd floor, with garage. Stove, refrigerator and carpeted.

Call 531-3229

(109-112)

For your problem home - roof, porch, steps, paint (exterior, interior) call 681-0683 anytime. Estimates free.

(x)

BY OWNER

North of Blvd.—3 bedrooms, 2 car garage, 2 full baths, ultra modern kitchen, fireplace, new carpeting thruout. Central air, many extras. Executive home. Immediate occupancy. Better than new.

17623 Harland Ave.

481-2433, eve. 531-8041

(X)

American-Swiss Watch & Jewelry Service

ALL WORK GUARANTEED

European Craftsman

I Restore Antiques

761 E. 185 St.

531-6525

(107-109)

IN LOVING MEMORY

OF OUR MOTHER
WHO PASSED AWAY

1 YEAR AGO TODAY,

OCTOBER 1, 1979

Mrs. Ursula Sepic Ule

Memories of her
Will never leave us.

Sadly missed by:
son and daughter-in-law
Charles F. and Honey Sepic
and
daughter Rose Homovec

MALI OGLASI

STANOVANJE V NAJEM

Opremljeno stanovanje na 18340 Marcela Rd. blizu E. 185 ceste se odda delavni dvojici ali upokojencema. Tel. 481-3768.

(109-110)

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

U.S. POSTAL SERVICE STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of August 12, 1970: Section 3685. Title 39. United States Code)

1. Title of publication: Ameriška Domovina.
2. Date of filing: October 1, 1980.
3. Frequency of issue: Tri-Weekly Monday, Wednesday and Friday, except holidays and the first two weeks in July.
 - a. No. of issues published annually: 146
 - b. Actual subscription price: \$28.00.
4. Location of known office of publication (Street, city, county, state, zip code): 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio, 44103.
5. Location of the headquarters or general business offices of the publishers (Not printers): 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio, 44103.
6. Names and addresses of publisher, editor, and managing editor: Publisher (Name and address: James V. Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103; Editor (Name and address): James V. Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103; Managing editor (Name and address): James V. Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.
7. The owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given): James V. Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.
8. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities (If there are none, so state): None.
9. For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132.121, Postal Service Manual) 39 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates." In accordance with the provisions of this status, I hereby request permission to mail the publication named in item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626. (Signature and title of editor, publisher, business manager, or owner) James V. Debevec, Publisher, Managing Editor.
10. For completion by nonprofit organization authorized to mail at special rates (Section 132.122, Postal Manual) (check one)

The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes ☐

Have not changed during preceding 12 months ☒

Have changed during preceding 12 months ☐

11. Extent and nature of circulation.		
	Average No. copies each issue during preceding 12 months	Actual number of copies of single issue published nearest to filing date
(If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)		
A. Total No. copies printed (net press run)	2957	2921
B. Paid Circulation		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	685	685
2. Mail subscriptions	2119	2119
C. Total paid circulation	2804	2804
D. Free distribution by mail, carrier or other means		
1. Samples, complimentary, and other free copies	9	9
2. Copies distributed to news agents, but not sold	0	0
E. Total distribution (sum of C and D)	2813	2813
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	144	144
G. Total (sum of E and F — should equal net press run shown in A)	2957	2957

I certify that the statements made by me above are correct and complete.
Signed: JAMES V. DEBEVEC, Publisher